

DOSSIER DE PREMSA

V Premi Proa de Novel·la

LES CENDRES A LA PISCINA

Les cendres a la piscina arrenca amb l'últim dia d'en Sebastià, que mor al llit poc després de bufar les espelmes del vuitanta-unè aniversari, acompanyat del seu cuidador veneçolà, que fa un any no coneixia. En Sebastià té un pensament per a les tres dones que l'han acompanyat: na Catalina, mare dels dos fills, na Mercedes i la brasilera Leidi.

“

No volia estar tot sol. Sobretot, no volia deixar de ser la màxima prioritat en la vida de la seva dona. La decisió de casar-se amb la brasilera, com la de pagar-li el carnet de conduir i el títol de massatgista, responia, en bona part, a aquesta voluntat.”

Na Catalina coneix en Sebastià quan encara és pagès i no ha entrat en contacte amb els usos i costums dels visitants del nord. Mentre està enamorada, na Catalina procura adaptar-se a les noves rutines.

“

'No tussis, no tussis', es repeteix durant la primera pipada na Catalina. 'No tussis que ara vendrà en Sebastià i no t'ha de veure tossir'.

En Sebastià entra per la porta quaranta-cinc minuts més tard, cinc minuts després que na Catalina hagi decidit fer una segona cigarreta per tal d'esperar-lo fumant. No es disculpa pel retard. Ningú no espera que ho faci.

—Hola, estimada! —en Sebastià alça la mà en veure na Catalina asseguda a la barra—. Fumes? Na Catalina fa que sí.

—M'ha fet ganes de fumar —diu.

En Sebastià es posa a riure i besa na Catalina al front. Mira el bàrman.

—Has vist quina dona més espectacular que tenc?

Na Catalina s'empegueix, somriu a en Sebastià i somriu al bàrman i somriu a la cigarreta mentre, en silenci, sense dir-ho a ningú més, reconeix que li hauria encantat que el marit no hagués mirat l'alemanya del costat en llençar-li la floreta.”

L'ombra del pare s'allarga damunt dels dos fills, en Miquel i en Josep, d'aparença física i tarannà vital diferents.

“ *El primer dilluns de juny del 1987, en Josep se n'havia anat al xalet del Port d'Alcúdia per fer neta la piscina, els centenars de rajoletes blaves que la recobrien. Son pare va explicar als fills com ho havien de fer. Amb un raspall de dents barat i rabejat de lleixivet, en Sebastià va raspar les voreres de la primera rajoleta que tenia a mà, la va enrevoltar mentre incidia en les zones de guix que estaven més brutes. Quan la va tenir enllestida, polida i lluenta com si fos nova de trinca, aixecà el cap.*
—Ara heu de fer el mateix amb totes les altres —va dir als fills. ”

Na Mercedes, la segona muller d'en Sebastià, és una dona divorciada, sensual i inquieta, que acaba buscant respostes en una confraria religiosa.

“ *El dia que la borsa de Nova York experimenta una caiguda estrepitosa, en Sebastià, estirat al costat de la seva amant acabada de divorciar, celebra l'absència d'altres caigudes. Na Mercedes està allargada damunt d'un llit de metre trenta-cinc, en Sebastià li toca els cabells. La parella passarà el vespre en una habitació de l'hotel Voramar. En Sebastià encara n'és el propietari. ”*

L'últim salt generacional el representa na Laura, la neta, que té l'ambició de comprendre i retenir unes vides complexes que s'esmunyen de pressa.

“ *Na Laura fa una pausa, es pentina el serrell amb les mans.*
—Trobes que he perdut massa temps darrere de persones que no s'ho mereixien? —pregunta al cap d'un moment.
En Pere somriu. Amb la mà dreta li toca el braç.
—Sí, has perdut massa temps darrere de persones que no s'ho mereixien —contesta—. *I jo he perdut massa temps fent veure que era algú altre. No passa res. ”*

V Premi Proa de Novel·la

Galeria de personatges

SEBASTIÀ. Patriarca i personatge central. Na Catalina és la seva primera dona i na Mercedes, la segona. És el pare d'en Miquel i en Josep i el padrí de na Laura. Substitueix el camp pels hotels amb l'arribada dels turistes.

CATALINA. És la primera dona d'en Sebastià, la mare d'en Miquel i en Josep i la padrina de na Laura. Després de la ruptura del primer matrimoni, no es torna a casar.

MIQUEL. És el fill gran d'en Sebastià i na Catalina, el germà d'en Josep. Casat amb na Teresa i pare de na Laura. Té una relació ambivalent amb en Sebastià.

JOSEP. És el fill petit d'en Sebastià i na Catalina i el germà petit d'en Miquel. Manté molta afinitat amb son pare.

MERCEDES. És la segona dona d'en Sebastià. Madriunya divorciada, sense fills. En Sebastià i ella viuen plegats en un xalet d'Alcanada durant prop d'una dècada.

TERESA. És la dona d'en Miquel i la mare de na Laura. Na Xisca és la seva millor amiga des de la infància.

XISCA. És la millor amiga de na Teresa, la mare d'en Pere i la dona d'en Joan. Na Laura és la seva fillola i la millor amiga del seu fill.

LAURA. Filla d'en Miquel i na Teresa. És escriptora.

LEIDI. És brasilera i la millor amiga de na Sandra, la criada de na Mercedes i en Sebastià quan el matrimoni vivia al xalet d'Alcanada. És la tercera dona d'en Sebastià.

JUAN MANUEL. Veneçolà de trenta-set anys, és el cuidador d'en Sebastià.

Laura Gost

(Sa Pobla, Mallorca, 1993) va recollir el 2018 el premi Goya a Millor Curtmetratge d'Animació per *Woody & Woody* com a creadora i guionista. En l'àmbit del teatre, ha vist premiades i publicades les següents obres: *Seguí* (2019), *Matar el pare* (2020) i *La deliberació dels escorpins* (2021). Ha publicat les novel·les *La cosina gran* (Lleonard Muntaner, 2019) i *El món es torna senzill* (Empúries, 2022), amb traduccions al castellà, l'italià i el grec.

Glossa del portaveu del jurat

A *Les cendres a la piscina*, hi ha un patriarca que agonitza i una família que es desestructura. Hi ha una Mallorca que passa del camp al turisme en una sola generació, i una societat que s'aboca al diner fàcil amb una mena de fatalitat desenganyada. Hi ha casaments i infidelitats, fills prometedors i fills decebedors, nous hotels, xalets de tres pisos davant del mar i bars hawaïans.

Però tot això no és dir pràcticament res. Perquè aquest petit món d'una saga familiar que passa del no-res al tot per tornar a caure després en el no-res ha estat explicat moltes vegades. Aquí, però, la mirada és diferent. És l'excusa perquè l'autora comenci a estirar els fils d'uns pobres putxinellis que no tenen cap ocasió de decidir res de les seves vides, reduïts com estan al seu petit teatret de joguina on topen per les parets sense aprendre mai res de nou. Laura Gost els sotmet a la pressió àcida, de vegades sarcàstica i gairebé sempre divertida d'una novel·la, que és gairebé tota dialogada i que no deixa ni respirar uns personatges que fan del materialisme el seu únic motor vital. Però potser el que els fa més patètics i alhora deliciosament empàtics és la ingenuïtat fonda amb què viuen al món. Només quan en Sebastià s'adona que ni la seva primera dona, ni la segona ni la tercera, ni tampoc les seves nores o netes, no són com la Kim Novak que veu embadocat a *Vértigo*, ni com la Maria Schneider que entreveu a les pantalles de Perpinyà, ni tan sols com la Wynona Ryder que surt a la tele, entén que acabarà els seus dies tot sol, amb un cuidador sud-americà que no sap cuinar una coca i esperant les telefonades que no arriben. La vida no és mai com a les pel·lícules.

Amb una gran habilitat narrativa, Gost els fa anar amunt i avall en el temps amb una certa crueltat, posant-los en relació amb els esdeveniments històrics de l'últim canvi de segle, cosa que converteix la novella en una petita filigrana que desactiva immediatament totes les seves il·lusions i, a més, fa còmplices, d'amagotits, els lectors.

Després de la novella *El món es torna senzill*, publicada el 2022, *Les cendres a la piscina* és un pas endavant: apareix una nova Laura Gost, com si la neta d'Antònia Vicens tingués ara de germana una Sally Rooney mallorquina.

XAVIER PLA

V Premi Proa de Novel·la

Palmarès

2019 Jordi Nopca, *La teva ombra*

2020 Francesc Serés, *La casa de foc*

2021 Maite Salord, *El país de l'altra riba*

2022 Martí Domínguez, *Mater*

2023 Laura Gost, *Les cendres a la piscina*

“Agraeixo al Premi Proa haver-me donat la possibilitat de fer arribar les meves històries íntimes, incòmodes i properes a un públic ampli i generós”.

Jordi Nopca

“*La casa de foc* per a mi sempre anirà associat al Premi Proa: em costa veure el llibre sense el premi i el premi sense el llibre”.

Francesc Serés

“Guanyar el Premi Proa va ser la millor manera de retrobar els lectors i de tenir present que la literatura és necessària per viure”.

Maite Salord

“El Premi Proa, pel seu prestigi i repercussió social, va representar una gran oportunitat per donar a conèixer quin pensava que podria ser el futur de la humanitat”.

Martí Domínguez

Proa, referent de la literatura catalana al llarg de les dècades

Edicions Proa va néixer fa més de noranta anys, de la mà de Marcel·lí Antich i Josep Queralt, animats per Pompeu Fabra. La col·lecció A Tot Vent, dirigida per Joan Puig i Ferrer i identificada amb les cobertes de color carabassa, buscava lectors en català per als grans novel·listes de tots els temps i per als millors autors de casa. D'entre els primers, destaquem Dostoievski, Tolstoi, Stendhal i les germanes Brontë; d'entre els autors d'aquí, Miquel Llor, C. A. Jordana, Francesc Trabal i Xavier Benguerel.

El 1939 Proa va haver d'exiliar-se a Perpinyà, d'on l'any 1964 va ser rescatada pel mecenes Joan B. Cendrós, fundador d'Òmnium Cultural i creador del premi Sant Jordi. Proa va continuar publicant obres essencials d'Albert Camus, Virginia Woolf, John Dos Passos, Frank Kafka i Marguerite Yourcenar, i també editant Maria Aurèlia Capmany, Josep M. Espinàs, Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel i un llarg etcètera. D'aleshores ençà, Proa ha continuat sent una marca de referència dins del panorama literari del país. Les seves col·leccions han difós títols de Jaume Cabré, Joan F. Mira, Joan Margarit, Pep Coll, Carme Riera, Ramon Solsona i Sebastià Alzamora, per exemple, i clàssics universals com l'*Odissea*, *Les mil i una nits*, la *Divina Comèdia* de Dante, els *Assaigs* de Montaigne i la poesia d'Emily Dickinson, al costat de grans obres literàries contemporànies.

V Premi Proa de Novel·la

Des de la seva fundació el 1928, Edicions Proa ha tingut un doble compromís amb les nostres lletres: incorporar al català les grans obres literàries de tots els temps i estimular la creació literària en la nostra llengua. És així com la col·lecció A Tot Vent, amb un catàleg de més de set-cents títols, ha aconseguit ser una referència per als lectors durant dècades.

El Premi Proa de novel·la inèdita en llengua catalana té el propòsit d'impulsar l'excel·lència, la renovació i el reconeixement de la literatura catalana, com a continuació de la tasca editorial de Proa al llarg de les dècades.

La dotació del premi és de 40.000 euros.

Les obres guanyadores de les edicions anteriors van ser *La teva ombra* de Jordi Nopca, *La casa de foc* de Francesc Serés, *El país de l'altra riba* de Maite Salord i *Mater* de Martí Domínguez, totes celebrades unànimement per la crítica i molt ben rebudes pel públic lector.

En aquesta edició, s'hi han presentat 19 obres.

El jurat d'aquesta edició està format per Xavier Pla, Clara Queraltó, Anna Sáez, Vicenç Villatoro i Josep Lluch.

Es poden consultar les bases a www.grup62.cat/premis

V Premi *Proa* de Novel·la

LAURA GOST
Les cendres a la piscina

V Premi Proa de Novel·la

Les cendres a la piscina és un relat ple de color i d'ironia sobre una família mallorquina que gira al voltant de la figura del patriarca, en Sebastià, que passa de fer de pagès a enriquir-se construint hotels per als turistes. La seva vida conjugal i familiar està puntejada per tres dones de tarannà i orígens ben diferents: na Catalina, na Mercedes i la inesperada Leidi, que subratllen l'ascens i la caiguda del protagonista en un món que gira molt de pressa. Amb els anys, paraules com èxit, diners, feina, amor, sexe i família han pres significats que desconeixia. Darrere d'aquest fris familiar, el lector hi endevina la mirada curiosa i sovint àcida d'algú molt jove que pretén comprendre unes vides fugisseres.

Preu: 19,90 €

A la venda
el 15 de novembre